

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

25 август 2015 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Юли 2015 г.

През юли 2015 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 3.5% при годишно нарастване от 2.5% през юни 2015 година. В края на юли т. г. *широките пари* са 70.579 млрд. лв. (84.1% от БВП³) при 69.346 млрд. лв. към юни 2015 г. (82.6% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през юли т. г. с 11.4% на годишна база (11.5% годишен ръст през юни 2015 година).

Графика 1

Поради отнемането на лиценза за извършване на банкова дейност на Корпоративна търговска банка (КТБ) в данните по парична статистика, считано от месец ноември 2014 г., КТБ е изключена като отчетна единица. В съответствие с изискванията на ЕЦБ в областта на статистиката банката е изключена от сектор *Други парично-финансови институции* (S.122 съгласно ЕСС'95) и е прекласифицирана в институционален сектор *Други финансови посредници с изключение на застрахователни компании и пенсионни фондове* (S.123 съгласно ЕСС'95). В резултат на това активите и пасивите на КТБ са изключени от баланса на *Други парично-финансови институции* през ноември 2014 г. В тази връзка годишното изменение на кредитните показатели от ноември 2014 г. включва ефекта от изключването на КТБ от паричната статистика, а изменението на паричните и депозитните показатели е повлияно и от изплащането на гарантирани депозити в КТБ, считано от 4 декември 2014 година.

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*. Извършени са ревизии на данните за септември 2014 г. и юни 2015 г., които са означени с буква "P" в съответните таблици.

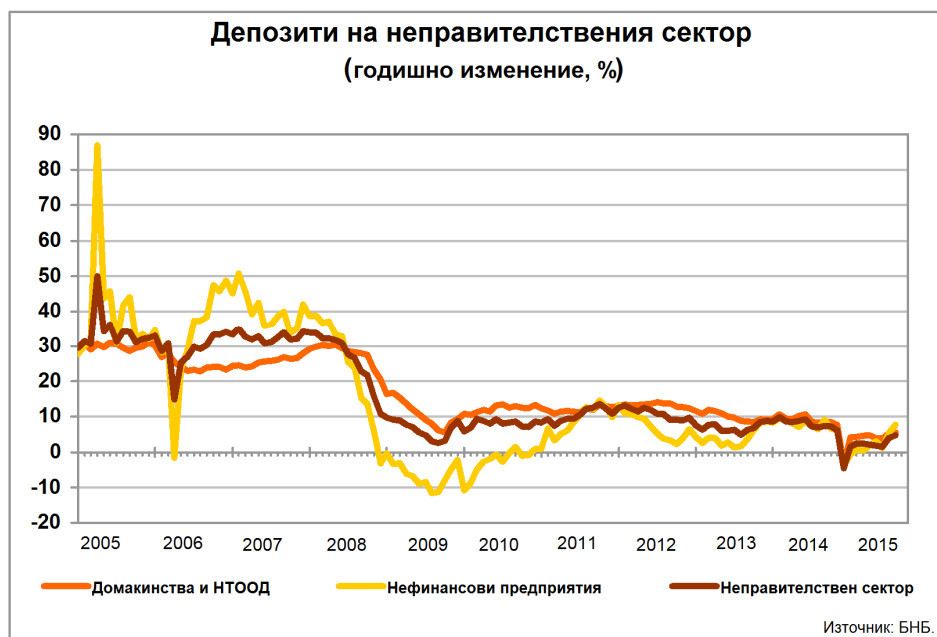
² Паричният агрегат M3 включва паричен агрегат M1, депозити с договорен матурирест до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2015 г. в размер на 83.965 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат M1 включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

В края на юли т. г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 60.097 млрд. лв. (71.6% от БВП), като годишното им увеличение е 4.8% (4% годишно повишение през юни 2015 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 16.440 млрд. лв. (19.6% от БВП) в края на юли 2015 година. В сравнение със същия месец на 2014 г. те се увеличават със 7.7% (5.4% годишно повишение през юни 2015 година). Депозитите на *финансовите предприятия* намаляват с 16.4% на годишна база през юли 2015 година (15.4% годишно понижаване през юни 2015 г.) и в края на месеца достигат 2.821 млрд. лв. (3.4% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 40.836 млрд. лв. (48.6% от БВП) в края на юли 2015 година. Те се увеличават с 5.5% спрямо същия месец на 2014 г. (5.2% годишно нарастване през юни 2015 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 48.055 млрд. лв. в края на юли 2015 година. Те намаляват с 11.4% спрямо същия месец на 2014 г. (15.4% годишно понижаване през юни 2015 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 50.004 млрд. лв. и се понижава спрямо юли 2014 г. с 10.8% (14.5% годишно понижаване през юни 2015 година). На годишна база вземанията от неправителствения сектор⁷ намаляват с 9.6%, достигайки 51.347 млрд. лв. (9.5% годишно понижаване през юни 2015 година).

В края на юли 2015 г. кредитите за неправителствения сектор са 50.187 млрд. лв. (59.8% от БВП) при 50.262 млрд. лв. към юни 2015 г. (59.9% от БВП). През юли 2015 г. те се понижават на годишна база с 10% (9.8% годишно намаление през юни 2015 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 446.7 млн. лева. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 482.4 млн. лв. (в т. ч. 5.6 млн. лв. през юли 2015 година), а обратно изкупените кредити – 35.7 млн. лв. (в т. ч. 1.2 млн. лв. през юли 2015 година).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

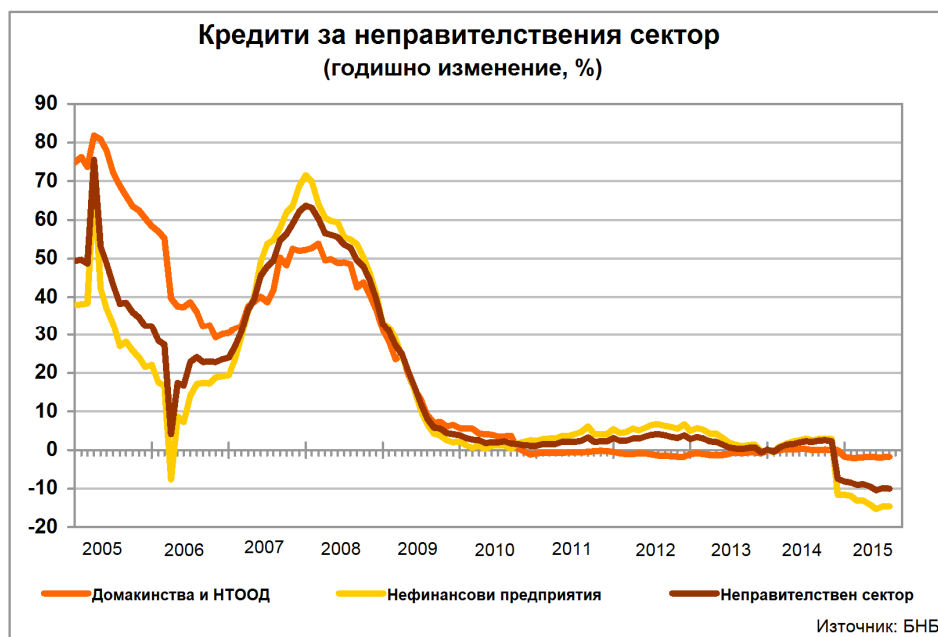
⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

Кредитите за *Нефинансови предприятия* намаляват с 14.6% на годишна база през юли т. г. (14.5% годишно понижение през юни 2015 година) и в края на месеца достигат 30.687 млрд. лв. (36.5% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.308 млрд. лв. (21.8% от БВП) в края на юли 2015 година. Спрямо същия месец на 2014 г. те намаляват с 1.7% (1.8% годишно понижение през юни 2015 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.686 млрд. лв. и намаляват на годишна база с 2.2% (2.2% годишно понижение през юни 2015 година). *Потребителските кредити* възлизат на 7.360 млрд. лв. и се увеличават с 0.05% спрямо юли 2014 г. (0.1% годишно понижение през юни 2015 година). На годишна база *другите кредити* намаляват с 11.6% (12.7% годишно понижение през юни 2015 г.), като достигат 728.7 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 1.192 млрд. лв. (1.4% от БВП) в края на юли 2015 година. В сравнение с юли 2014 г. те намаляват с 1.2% (10.4% годишно повишение през юни 2015 година).

Графика 3

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁸ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани с просрочие над 90 дни. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Поради това агрегираните данни за реструктурираните и необслужваните с просрочие над 90 дни кредити не показват нито размера на необслужваните кредити, нито размера на тези с просрочие над 90 дни.

Източник на информация за необслужваните експозиции са надзорните данни на БНБ. Данните са достъпни на интернет страницата на БНБ в раздел: *Банков надзор/ Кредитни институции (Банков сектор)/ Финансови и надзорни отчети – данни/ Банкова система.*

⁸ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

Нетните чуждестранни активи са 40.099 млрд. лв. в края на отчетния месец при 38.767 млрд. лв. в края на юни 2015 година. На годишна база те нарастват с 28.5% при ръст от 37.9% през юни 2015 година. През юли т. г. чуждестранните активи се увеличават с 13.5% (17.5% годишен ръст през юни 2015 г.), като достигат 49.977 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 9.878 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 22.9% (26.1% годишно понижение през юни 2015 година).

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишно изменение, %)

	2012	2013	2014	Юни 2015	Юли 2015	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
Компоненти на М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	8.4	8.9	1.1	2.5	70,579	3.5
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	9.5	17.5	15.1	11.5	33,435	11.4
1.1. Пари извън ПФИ	9.1	6.8	12.0	9.6	10,601	12.1
1.2. Овърнайт депозити	9.7	23.8	16.6	12.4	22,834	11.1
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	7.9	4.0	-8.2	-4.3	37,033	-2.8
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	5.0	-8.5	-10.1	-2.5	26,434	0.4
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	24.1	63.6	-3.3	-8.5	10,599	-10.2
3. М3 - М2(=3.1.)	-4.7	-35.4	-5.9	-18.8	111	51.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репосделки)	-4.7	-35.4	-5.9	-18.8	111	51.1
Източници на М3						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	20.1	12.0	23.4	37.9	40,099	28.5
1.1. Чуждестранни активи	15.0	3.4	13.8	17.5	49,977	13.5
1.2. Чуждестранни пасиви	7.2	-11.0	-6.2	-26.1	9,878	-22.9
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	2.6	3.6	-9.6	-15.4	48,055	-11.4
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	2.5	3.6	-8.8	-14.5	50,004	-10.8
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	-26.1	269.6	-62.0	-168.7	-1,342	-87.8
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ³	2.8	0.3	-7.7	-9.5	51,347	-9.6
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	2.3	-5.9	-29.4	-17.3	-1,949	-7.8
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	7.6	8.7	1.5	4.0	60,097	4.8
1. Нефинансови предприятия	4.3	8.3	-0.7	5.4	16,440	7.7
2. Финансови предприятия	-12.9	4.9	-16.5	-15.4	2,821	-16.4
3. Домакинства и НТООД	11.7	9.3	4.1	5.2	40,836	5.5
КРЕДИТИ (=1+2+3)	3.0	0.2	-8.2	-9.8	50,187	-10.0
1. Нефинансови предприятия	5.0	0.1	-11.6	-14.5	30,687	-14.6
2. Финансови предприятия⁶	9.8	10.0	-8.4	10.4	1,192	-1.2
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	-1.0	-0.2	-1.6	-1.8	18,308	-1.7
3.1. Овърдрафт	-4.2	-1.4	-0.1	-1.6	1,533	-1.9
3.2. Жилищни кредити	0.8	-1.2	-0.9	-2.2	8,686	-2.2
3.3. Потребителски кредити	-2.3	2.2	-2.0	-0.1	7,360	0.05
3.4. Други кредити	-1.5	-6.0	-8.2	-12.7	729	-11.6

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии на данните за септември 2014 г. и юни 2015 г., които са означени с буква "P" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишения на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁴ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви (нето)*, *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции (нето)*.

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични показатели¹

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2012	2013	2014	Юни 2015	Юли 2015
Компоненти на МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	8.4	8.9	1.1	2.5	3.5
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	3.5	6.5	6.1	4.9	5.0
1.1. Пари извън ПФИ	1.2	0.9	1.6	1.3	1.7
1.2. Овърнайт депозити	2.3	5.6	4.4	3.6	3.3
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	5.0	2.5	-4.9	-2.4	-1.6
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	2.7	-4.4	-4.4	-1.0	0.2
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	2.3	6.9	-0.5	-1.5	-1.8
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.1
Основни източници на МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	20.1	12.0	23.4	37.9	28.5
1.1. Чуждестранни активи	25.0	5.4	20.4	25.7	19.1
1.2. Чуждестранни пасиви	4.8	-6.6	-3.0	-12.2	-9.4
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	2.5	3.6	-8.8	-14.5	-10.8
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	-0.3	3.3	-1.3	-5.3	-1.1
2.2. Вземания от неправителствения сектор ³	2.8	0.3	-7.5	-9.2	-9.7
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	2.9	0.2	-7.8	-9.3	-9.9
а) Нефинансови предприятия	3.1	0.0	-7.1	-8.9	-9.3
б) Финансови предприятия ⁴	0.2	0.2	-0.2	0.2	0.0
в) Домакинства и НТООД	-0.3	-0.1	-0.5	-0.6	-0.6

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии на данните за септември 2014 г. и юни 2015 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, ангажирани със *спомогателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.